

113

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

I. EFREMOV

COR SERPENTIS

★

EDITATA DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICA

I. EFREMOV

COR SERPENTIS

(INIMA ŞARPELUI)

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
113

Traducere din limba rusă de
A. ROGOZ şi F. IONESCU

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieţi impresiile şi observaţiile dv. critice cu privire la aceste povestiri şi la prezentarea lor grafică.

Adresa noastră este: Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice" a revistei „Ştiinţă şi tehnică", Casa Scînteii. Piaţa Scînteii nr. 1, raionul I. V. Stalin, Bucureşti.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE ÎNAPOIAZĂ

★

MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIATE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAŢIE

Coperta desen: DUMITRU IONESCU

COR SERPENTIS*
(INIMA ŞARPELUI)

de I. EFREMOV

Ceaţa somnului care învăluia cunoştinţa fu sfîşiată de o vibraţie melodioasă... „Nu adormi! De eşti nepăsător, te-nvinge neagra Entropie** !"...

Cunoscutele cuvinte ale acelei bucăţi muzicale treziră în memorie asociaţii de idei şi duseră apoi mai departe lanţul lor nesfîrşit.

Viaţa revenea. Corpul uriaşei nave se mai cutremura, dar mecanismele ei automate îşi continuau, fără încetare, activitatea. Vîrtejurile de energie din jurul celor trei calote de protecţie îşi încetară goana invizibilă. Cîteva clipe, calotele ce păreau a fi mari stupi de metal mat cu scînteieri verzui, rămaseră la locurile lor, apoi, brusc şi toate o dată, ţîşniră în sus şi se pierdură în nişele din plafon, prin complicata împletitură de conducte, traverse şi cabluri.

Doi dintre oameni rămaseră nemişcaţi în fotoliile lor adînci, înconjurate de inele — suporturile calotelor ce dispăruseră cu cîteva clipe înainte. Cel de-al treilea ins îşi înălţă încet capul ce îi păru mai greu ca de obicei, apoi, deodată, îşi scutură părul cu reflexe întunecate. Se săltă din adîncul fotoliului, a cărui căptuşeală izolantă era mai moale decît puful, şi se aşeză cu piciorul îndoit sub dînsul. Îndată după aceea se aplecă înainte, spre a cerceta aparatele indicatoare. Ochiurile acestora umpleau întreaga suprafaţă oblică, gălbuie a tabloului de comandă ce tăia de-a curmezişul încăperea, chiar în faţa fotoliilor.

---

* Povestirea „Cor Serpentis" a fost tradusă după textul apărut în revista sovietică „Iunosti" nr. 1/1959. La rugămintea redacţiei, I. Efremov a binevoit să precizeze anumite pasaje. Traducătorii au ţinut seama de toate explicaţiile şi completările autorului, iar în unele cazuri acestea au fost date în subsol (n. r.)

** Aceasta vrea să însemne că omul trebuie să se împotrivească procesului de degradare a energiei, că trebuie necontenit să lupte pentru dobîndirea de noi forme de energie, care să-i asigure existenţa (n. r.)

— Am ieșit din pulsație! răsună o voce energică. Te-ai trezit din nou înaintea celorlalți, Kary? Ai o sănătate ideală pentru un astronaut!

Kary Ram, mecanic pentru aparatele electronice și de astronavigație de pe nava cosmică „Tellur", se întoarse fulgerător, întîlnind privirea încă încețoșată a comandantului.

Mutt Ang se mișcă anevoie, apoi răsuflă ușurat și se ridică, oprindu-se și el înaintea tabloului de comandă.

— Douăzeci și patru de parseci *... am lăsat mult în urmă steaua. Aparatele noi greșesc întotdeauna... mai bine zis noi nu știm să le folosim îndeajuns de bine... Putem opri muzica. Și Tey s-a trezit!

În liniștea ce se lăsase, Kary Ram auzi doar răsuflarea întretăiată a tovarășului său care își venise și el în simțiri.

Postul central de conducere al giganticei cosmonave amintea de o sală rotundă suficient de mare. Deasupra tablourilor de comandă și a ușilor ermetice, în jurul încăperii se întindea un ecran albăstrui.

În direcția axei longitudinale a navei, spre prora ei, ecranul era secționat. Acolo se afla discul transparent, ca un cristal de rocă, al locatorului, disc al cărui diametru depășea aproape de două ori înălțimea unui om. Imensul disc părea că se contopește cu spațiul cosmic și, scînteind în luminile fosforescente ale aparatelor, era aidoma unui mare diamant negru.

Mutt Ang făcu un gest imperceptibil, și îndată cei trei oameni care se aflau la postul de comandă își duseră mîinile la ochi. Un soare portocaliu se aprinse în stînga, dincolo de ecran. Lumina lui, deși atenuată de filtre uriașe, nu era totuși prea ușor de îndurat.

Mutt Ang dădu din cap:

— Încă puțin și am fi traversat coroana stelei... De acum înainte n-o să mai calculez itinerarul exact. E cu mult mai sigur să evităm eventualele obstacole.

— Tocmai aici stă pericolul pentru noile cosmonave pulsative, vorbi din adîncul fotoliului Tey Eron, ajutor de comandant și astrofizician șef al navei. După ce facem calculele necesare, nava se repede orbește, ca o împușcătură în întuneric. Iar noi? Sîntem și noi orbi și fără viață în interiorul cîmpurilor magnetice de protecție. Mie nu-mi place acest fel de zbor prin Cosmos, deși este cel mai rapid din cîte a fost în stare să inventeze omenirea.

— Douăzeci și patru de parseci! făcu Mutt Ang. Și nouă ne pare că a trecut doar o clipă.

— O clipă de somn, asemănătoare morții, ripostă încruntat Tey Eron. Cît privește viața de pe Pămînt...

---

* Parsecul este unitatea de măsură a distanțelor interastrale, fiind egal cu 3,26 ani-lumină (n. a.)

— E mai bine să nu ne gîndim la asta, se auzi glasul lui Kary Ram, e mai bine să nu ne gîndim căci pe Pămînt au trecut mai mult de 78 de ani. Mulți dintre prieteni și rudele noastre au murit, multe lucruri s-au schimbat... și ce o să mai fie cînd...

— Toate astea sînt inevitabile într-o călătorie îndelungată, oricare ar fi sistemul astronavei, spuse liniștit comandantul. Timpul curge extrem de repede pentru noi, cei de pe „Tellur". Și cu toate că vom pătrunde în Cosmos mai departe decît toți predecesorii noștri, ne vom întoarce pe Pămînt aproape neschimbați...

Tey Eron se duse spre mașina de calculat.

— Totul e în perfectă ordine, adăugă el peste cîteva clipe. Steaua aceasta este Cor serpentis, sau, cum o numeau vechii astronomi arabi, Unuk al Hai — Inima Șarpelui.

— Dar unde e vecinul ei cel mai apropiat? întrebă Kary Ram.

— Este eclipsat de astrul principal. Vezi, spectrul este K-zero*. Din partea noastră e în ocultație**.

— Înlăturați apărătoarele tuturor receptoarelor! ordonă comandantul.

Fură înconjurați de întunericul fără hotar al Cosmosului. Bezna părea și mai de nepătruns, căci în stînga și în urmă se înălța vîlvătaia portocaliu-aurie a Inimii Șarpelui, ce făcea să pălească în juru-i constelațiile laolaltă cu Calea Lactee.

Numai jos, parcă încercînd să se ia la întrecere cu astrul incandescent, strălucea o stea albă.

— Epsylon Șarpele*** e aproape de tot, rosti tare Kary Ram.

Tînărul astronavigator voia să cîștige aprecierea comandantului. Dar Mutt Ang privea tăcut spre dreapta, unde se distingea lumina albă clară a unei depărtate stele strălucitoare.

— Într-acolo a plecat „Soarele", cosmonava pe care am condus-o și eu o dată, spuse rar comandantul, simțind că cei din spatele său așteaptă ca el să vorbească. A plecat spre noile planete...

— Așadar, aceea este Alfekka din Coroana Boreală****?

---

* Spectrele stelelor, în funcție de anumite caracteristici fizice, dar mai ales de temperatura lor, se împart în clase care se notează cu litere în următoarea ordine: O, B, A, F, G, K, M. Temperaturile de pe suprafața stelelor variază între circa 100.000°C (clasa O) și circa 3.000°C (clasa M). De asemenea variază și culorile: de la albastru pînă la roșu. Fiecare clasă se împarte în zece gradații descendente, care se notează cu cifre de la 0 la 9. Stelele în spectrul cărora se găsesc în cantități mai mari și alte elemente — carbon, zirconiu etc. — se notează cu alte litere: R, S etc.

Cît privește SPECTRUL KO, el indică o stea portocalie cu cea mai ridicată temperatură din clasa ei (circa 4.000°C) și în care predomină titanul și metalele neutre — fierul, calciul, magneziul etc. (n. r.)

** OCULTAȚIE — ascunderea trecătoare, pentru un observator, a unui astru, datorită interpunerii între astru și observator a unui astru opac.

*** Steaua Epsylon din constelația Șarpele (pe lat. SERPENS. — n. r.)

**** Constelația CORONA BOREALIS adică pe romînește „Coroana Boreală"; este numită de popor și „Hora" sau „Casa cu ograda ei" (n. r.)

— Da, Ram, sau, dacă vrei să folosești denumirea ei europeană, este Gemma *... Dar să pornim la lucru!

— Îi trezim pe ceilalți? întrebă Tey Eron, gata să îndeplinească dispoziția comandantului.

— Nu-i necesar. Dacă ne vom convinge că înaintea noastră nu se află nimic, vom mai face o pulsație, ba chiar două. Pregătiți telescoapele optice și radiotelescoapele, controlați dispozitivele mașinilor de memorare. Tey, pornește motoarele nucleare! Deocamdată vom înainta cu ajutorul lor. Pregătiți accelerarea.

— Pînă la șase șeptimi din viteza luminii?

Și, drept răspuns la gestul afirmativ al comandantului, Tey Eron manipulă cu rapiditate dispozitivele necesare. Nici o tresărire nu agită corpul navei, deși o flacără orbitoare, multicoloră, izbucni, acoperind întregul ecran și stingînd cu totul stelele palide din apropierea strălucitoarei Căi Lactee. Printre aceste stele, se afla și pămînteanul Soare.

— Avem la dispoziție cîteva ore pînă ce aparatele vor face toate observațiile necesare și le vor controla de patru ori, ca de obicei, spuse Mutt Ang.

— Trebuie să mîncăm, iar apoi fiecare dintre noi va putea rămîne singur spre a se odihni. Pe Kary îl voi schimba eu.

Astronauții ieșiră de la postul central. Kary Ram trecu în fotoliul rotativ din fața tabloului de comandă. Astronautul închise receptoarele de la pupă, și văpăile motoarelor cu reacție dispărură.

Înflăcăratul Cor Serpentis continua să-și azvîrle luminile peste luciul rece al aparatului. Discul locatorului din față părea și acum o prăpastie întunecată, fără hotar. Acest fapt însă nu-l întrista pe astronaut, ci, dimpotrivă, îl făcea să se bucure. Calculele la care trudiseră pe Pămînt vreme de șase ani multe minți înzestrate și un creier electronic se dovediseră a fi cu totul exacte.

Pe aici, prin largul coridor al spațiului lipsit de aglomerări de stele și nebuloase întunecate, fusese trimis „Tellur", prima navă cosmică pulsativă a Pămîntului. Acest tip de nave trebuia să pătrundă mult mai adînc în Galaxia noastră decît o făcuseră navele interastrale anterioare — reactive, nucleare, anamezonice —, care puteau atinge viteze între cinci șesimi și șase șeptimi din viteza luminii.

Navele pulsative realizau viteze de mii de ori mai mari. Dar pericolul pe care îl prezentau ele consta în faptul că, în timpul „pulsației", nu puteau fi dirijate. Nici oamenii nu erau în stare să treacă prin pulsație decît într-o stare de inconștiență, protejați de puternice cîmpuri magnetice. Astfel, „Tellur" înainta printr-un fel de salturi, cercetînd, de

* Steaua GEMMA e numită popular „Fata mare din Horă", „Casa" sau „Coliba". (n. r.)

fiecare dată, cu multă grijă dacă drumul în față e liber pentru următoarea pulsație.

Trecînd pe lîngă Șarpe, printr-un spațiu aproape lipsit de stele, din regiunea latitudinilor superioare ale Galaxiei, „Tellur“ trebuia să ajungă la constelația lui Hercule, spre un astru de carbon.

Cosmonava fusese destinată să călătorească pe o distanță atît de colosală pentru ca echipajul său să cerceteze unele transformări misterioase ale materiei de pe astrul de carbon, transformări cît se poate de prețioase pentru energetica terestră.

Se presupunea că steaua aceasta era legată de o nebuloasă întunecată de forma unui disc electromagnetic în permanentă rotație și îndreptat cu muchea spre pămînt. Savanții se așteptau ca astronavigatorii de pe „Tellur“ să vadă repetarea formării sistemului nostru planetar la o distanță relativ nu prea mare de Soare. „Nu prea mare“ însemna, de fapt, o sută zece parseci, sau trei sute cinci zeci de ani-lumină...

Kary Ram cercetă aparatele de protecție. Ele arătau că toate transmisiile dintre automatele navei cosmice sînt în perfectă stare. Tînărul astronaut căzu pe gînduri.

Departe, departe, la o depărtare de șaptezeci și opt de ani-lumină rămăsese Pămîntul — astru minunat, pe care omenirea îl transformase, hărăzindu-l unei vieți luminoase și muncii sale creatoare. În această societate lipsită de clase, fiecare om își cunoaște bine întreaga planetă: nu numai uzinele, plantațiile, minele și exploatările ei maritime, nu numai centrele de studii și cercetări, muzeele și parcurile naturale, ci și colțișoarele dragi de odihnă, de singurătate sau izolare împreună cu ființa dragă.

Și, plecat din această lume minunată, impunîndu-și sarcini tot mai mărețe, pămînteanul pătrundea din ce în ce mai departe în profunzimile înghețate ale Cosmosului, gonind după noi cunoștințe, căutînd să descifreze natura care nu i se supunea fără o împotrivire înverșunată. Din ce în ce mai mult lăsa omul în urmă Luna, pustiită de ucigătoarea radiație solară, ultravioletă și roentgen; planeta Venus, toridă și lipsită de viață, cu oceanele ei de păcură, cu solul lipicios, de smoală și cu veșnicile-i neguri; Marte cel înghețat, acoperit de nisipuri sub al căror acoperămînt abia mai pîlpîia viața. Nici nu începuse bine studierea lui Jupiter, cînd noile cosmonave ajunseră la cele mai apropiate astre.

Pămîntenii vizitară Alfa și Proxima Centauri, Barnard, Sirius, Eta Eridan, ba chiar și steaua Tau din Balena. Firește, nu aștrii înșiși, ci planetele lor sau regiunile învecinate, în cazul stelelor duble, ca Sirius, lipsite de sisteme planetare...

Şi totuşi navele cosmice ale Pămîntului nu fuseseră încă pe nici o planetă unde viaţa să fi ajuns la formele ei superioare, unde să fi existat fiinţe raţionale — oameni.

Din depărtatele străfunduri ale Universului, undele radiofonice ultrascurte aduseseră chemări ale unor lumi locuite; uneori acestea ajungeau pe Pămînt la mii de ani după emiterea lor. Omenirea abia învăţa să descifreze aceste semnale şi începea să-şi dea seama ce ocean uriaş de ştiinţă, tehnică şi artă îşi continuă circuitul printre lumile locuite ale Galaxiei noastre... Lumi la care totuşi pămîntenii nu izbutiseră încă să ajungă, ca să nu mai vorbim despre celelalte insule astrale: alte galaxii depărtate cu milioane de ani-lumină!... Acest lucru însă nu făcea decît să mărească dorinţa de a coborî pe planetele locuite de oameni, fie ei chiar lipsiţi de asemănare cu cei de pe Pămînt, dar care să-şi fi alcătuit, de asemenea, societăţi înţelepte, cu o dezvoltare armonioasă, în care toţi îşi aveau dreptul la fericirea cea mai intensă, la înălţimea gradului lor de stăpînire a forţelor naturii. Se ştia însă că există şi oameni întru totul asemănători cu noi şi că, de bună-seamă, aceştia sînt cei mai mulţi. Legile de dezvoltare a sistemelor planetare sînt unitare nu numai în Galaxia noastră, ci şi în toată porţiunea Cosmosului pe care o cunoaştem!

Astronava pulsativă — ultima invenţie a geniului terestru — dădea posibilitatea călătoriei spre lumi depărtate. Dacă zborul lui „Telur" avea să fie încununat de succes, atunci... Numai că, aşa cum se întîmplă în viaţă, noua invenţie avea două aspecte.

— Şi iată cealaltă faţă... Adîncit în gînduri, Kary Ram nu-şi dădea seama că ultimele cuvinte le şoptise cu glas tare.

Deodată, în spatele său, răsună vocea plăcută şi puternică a lui Mutt Ang:

„Cealaltă faţă a iubirii:
Necuprinsă, profundă ca marea,
Cîteodată îţi pare deşartă,
Dar n-o poţi goni — ţi-e în sînge."

Kary Ram tresări.

— N-am ştiut că te pasionează şi pe dumneata muzica veche, surîse comandantul cosmonavei. Această romanţă numără nu mai puţin de cinci veacuri.

— Nici n-am fost atent la ce-ai cîntat! exclamă astronautul. Mă gîndeam la cosmonava noastră. La ziua în care ne vom întoarce...

Comandantul deveni grav:

— Am făcut doar prima pulsaţie, iar dumneata te şi gîndeşti la întoarcere!

— A, nu! Dacă ar fi fost aşa, n-aş fi căutat să fac parte dintre

astronauții lui „Tellur". Dar mi s-a părut că... nu-i așa că ne vom întoarce pe Pămînt cînd acolo se vor fi scurs șapte sute de ani și cînd chiar strănepoții fraților și surorilor noastre vor fi murit cu toții, deși longevitatea omului s-a dublat?

— Oare n-ai știut acest lucru?

— Firește că am știut, continuă cu încăpățînare Ram. Dar în minte mi-a venit altceva.

— Am înțeles. Te gîndești la aparenta inutilitate a călătoriei noastre, nu-i așa?

— Da. Încă mai înainte ca „Tellur" să fi fost inventat și construit, o seamă de cosmonave obișnuite, cu reacție, au plecat spre Fomalhaut, Capella și Arcturus*. Expediția către Fomalhaut trebuia să se întoarcă pe Pămînt după doi ani — de atunci au trecut cincizeci. Cît despre cele de pe Arcturus și Capella vor trebui să mai treacă patruzeci sau cincizeci de ani, acestea aflîndu-se la o depărtare de 12 și 14 parseci. Acum însă au și început să fie construite nave pulsative, care să ajungă la Arcturus dintr-o singură pulsație. Și atunci mă gîndesc că, pînă ce vom ajunge la capătul călătoriei noastre, oamenii vor supune cu desăvîrșire timpul, sau, dacă vrei să spui altfel: spațiul. Atunci navele noastre pămîntene vor face călătorii mult mai depărtate, iar noi ne vom întoarce cu un balast de cunoștințe învechite și nefolositoare...

— Noi am plecat de pe Pămînt cum pleacă din viață cei care mor, rosti rar Mutt Ang, și ne vom întoarce acolo rămași în urmă în ceea ce privește dezvoltarea noastră, plini de reminiscențele trecutului.

— Tocmai acest lucru mi-am spus și eu.

— Ai și nu ai dreptate. Progresul cunoștințelor, acumularea experienței, cercetarea nemărginitului Cosmos trebuie să aibă o perfectă continuitate. Altminteri vor fi nesocotite legile dezvoltării al cărei caracter este întotdeauna inegal și contradictoriu. Închipuie-ți că naturaliștii din antichitate, care astăzi ni se par tare naivi, ar fi stat să aștepte, să zicem, inventarea microscoapelor cuantice. Sau agricultorii și constructorii din trecutul îndepărtat, care au stropit din belșug planeta cu sudoarea lor, ar fi așteptat mașinile automate și... ar fi rămas să stea mai departe în mucedele lor bordeie de pămînt, hrănindu-se cu puținul pe care ar fi izbutit să-l ia naturii!

Kary Ram izbucni în rîs. Mutt Ang continuă grav, fără să zîmbească:

— Sîntem chemați și noi să ne facem datoria, așa cum și-o face fiecare membru al societății. Pentru faptul că vom ajunge primii în

---

* FOMALHAUT (ceea ce în limba arabă înseamnă „Gura peștelui") este o stea luminoasă a cerului sudic, situată în constelația Dorado = „Peștele austral" (n. a.) CAPELLA este steaua alfa din constelația AURIGA = „Vizitiul", iar ARCTURUS este steaua alfa din constelația BOOTES = „Boarul" (n. r.)

profunzimile încă necercetate ale Galaxiei sîntem morți pentru șapte sute de ani. Cei care au rămas pe Pămînt spre a se folosi de toate bucuriile vieții de acolo nu vor încerca niciodată măreţele sentimente ale omului care a izbutit să arunce o privire în tainele dezvoltării Universului. Şi asta-i totul. Iar în ceea ce priveşte întoarcerea... Nu trebuie să-ți fie teamă de viitor. Fiecare secol a avut particularitățile lui caracteristice, prezentînd totuşi şi trăsături comune celorlalte etape... Cine ştie, poate că acea fărîmă de cunoştinţe pe care noi o vom aduce pe planeta noastră va contribui la un nou salt al științei, la îmbunătăţirea vieţii oamenilor. Şi, în definitiv, chiar dacă ne vom întoarce din adîncimile trecutului, vom aduce noilor oameni vieţile şi inimile noastre, pe care le-am dăruit viitorului. Oare ne vom întoarce ca nişte străini? Într-adevăr poate fi socotit străin acela care îşi pune în slujba unei cauze toate puterile lui? Căci omul nu constituie doar o sumă de cunoştinţe, ci şi o complicată arhitectură de sentimente, iar în legătură cu acest lucru noi, cei care am încercat toate greutăţile unui atît de îndelungat drum prin Cosmos, nu vom fi mai prejos de semenii noştri din viitor... Mutt Ang tăcu, apoi încheie pe un ton complet diferit, uşor ironic: Nu ştiu cum gîndeşti tu, dar, în ceea ce mă priveşte, sînt atît de curios să văd viitorul, încît consider că şi numai pentru acest lucru...

— ...Se poate muri vremelnic pentru cei de pe Pămînt! încheie cu convingere astronautul.

Comandantul navei „Tellur" spuse liniştit:

— Du-te de te spală, mănîncă, în curînd vom intra în cea de-a doua pulsaţie! Tey, de ce te-ai întors?

Ajutorul de comandant dădu din umeri:

— Vreau să aflu mai repede traseul alcătuit de aparate. Sînt gata să te schimb.

Şi, fără să mai spună ceva, astrofizicianul apăsă un buton aflat în centrul tabloului de comandă. Un capac concav, strălucitor se dădu la o parte, şi din interiorul aparatului se ridică spirala unei panglici metalice cu strălucire argintie. Spirala era străpunsă de o vergea subţire, neagră, ce reprezenta itinerarul navei. Ca nestematele scînteiau pe panglică luminiţele ce arătau poziţia stelelor de diferite clase spectrale pe lîngă care urma să zboare „Tellur". Acele nenumăratelor cadrane porniră hora unor mişcări aproape raţionale. Intraseră în funcţiune maşinile de calcul, potrivind traiectul viitoarei pulsaţii în aşa fel încît acesta să se abată cît mai departe din calea stelelor, a nebuloaselor întunecate şi a celor luminoase care puteau ascunde aştri încă necunoscuţi.

Prins de activitatea sa, Tey Eron nici nu observase cum se scurseseră în tăcere cîteva ore, în timp ce uriaşa navă interastrală îşi con-

tinua goana prin negrele hăuri ale spaţiului. Tovarăşii astrofizicianului şedeau tăcuţi pe divanul semicircular de lîngă uşa triplă, masivă, ce izola postul de conducere de celelalte încăperi ale navei.

Un clinchet vesel anunţa terminarea calculelor. Comandantul cosmonavei veni încet spre tablourile de comandă.

— Foarte bine! A doua pulsaţie poate avea o lungime aproape de trei ori mai mare decît prima...

— Ba nu, iată aici există o aproximaţie de treizeci la sută!

Tey arătă vîrful vergelei ce vibra uşor, în tact cu acele indicatoarelor legate de ea.

— Aşa este. Certitudine completă avem pentru cincizeci şi şapte de parseci. Să scădem încă cinci parseci pentru eventualele greşeli, — rămîn cincizeci şi doi. Pregătiţi pulsaţia!

Din nou începu controlul nenumăratelor mecanisme şi contacte ale navei. Mutt Ang făcu legătura cu cabinele în care se aflau, cufundaţi în somn, ceilalţi cinci membri ai echipajului de pe „Tellur".

Automatele de observaţie fiziologică arătară că organismele celor ce dormeau se găsesc în stare normală. Atunci comandantul liberă cîmpul magnetic de protecţie în jurul încăperilor locuite ale navei. Peste plăcile mate ale peretelui din stînga fugiră linii roşii: undele gazelor din tuburile aşezate de-a lungul său.

Încruntîndu-se uşor, Tey Eron întrebă pe comandant:

— Gata?

Mutt Ang dădu din cap. Cei trei astronauţi de serviciu se lăsară tăcuţi în fotolii, fixîndu-şi trupul cu ajutorul unor perne pneumatice. După ce fu închisă ultima cataramă, fiecare scoase din cutia aşezată pe braţul stîng al fotoliului cîte o seringă specială gata de întrebuinţare.

— Aşadar, pentru încă o sută cincizeci de ani de viaţă pămîntească! spuse Kary Ram apropiind aparatul de injecţie de braţul său dezgolit.

Mutt Ang îl privi cercetător. Ochii tînărului străluceau de un surîs şăgalnic, propriu omului sănătos şi perfect echilibrat. Comandantul aşteptă pînă ce tovarăşii săi se lăsară pe spate în fotolii şi, închizînd ochii, îşi pierdură cunoştinţa. Atunci mişcă nişte butoane de pe o cutiuţă aşezată lîngă genunchiul său. Fără nici un zgomot şi implacabil ca însăşi soarta, se lăsară din tavan masivele calote de metal. Cu o clipă mai înainte, Mutt Ang pornise roboţii mecanici care dirijau pulsaţia şi cîmpul magnetic de protecţie. Sub calotă, în lumina slabă a unui bec albăstrui, comandantul citi indicaţiile aparatelor de control şi abia după aceea îşi provocă somnul...

*
* *

Nava interastrală ieşise din cea de-a patra pulsaţie. Acum steaua enigmatică — ţinta călătoriei —crescuse pe ecranele părţii din dreapta, nordice, pînă la dimensiunile Soarelui văzut de pe Mercur.

Astrul colosal (din clasa rară a stelelor „întunecate", de carbon) era supus unui studiu amănunţit. „Tellur" înainta cu o viteză mai mică decît cea a luminii şi se afla la mai puţin de patru parseci de gigantica stea întunecată KNT 8008, ce abia se putea zări de pe Pămînt, chiar cu ajutorul celor mai puternice telescoape. Asemenea stele — diametrul lor era egal cu 150—170 de diametre ale Soarelui — se caracterizau printr-o abundenţă de carbon în atmosfera lor. La o temperatură de două-trei mii de grade, atomii de carbon se uneau in nişte molecule-lanţ * alcătuite din cîte trei atomi fiecare. Conţinînd asemenea molecule, atmosfera stelei reţinea radiaţia părţii ultraviolete a spectrului, şi astfel lumina gigantului era foarte slabă în comparaţie cu dimensiunile sale.

În schimb, în centrul giganţilor de carbon temperatura ajungea pînă la o sută de milioane de grade, dînd astfel naştere unor colosali generatori de neutroni, în care elementele uşoare se transformau in elemente grele şi chiar în transuraniene — cum ar fi californiul, ba chiar şi în rossiu, cel mai greu dintre elemente, cu greutatea atomică 401, creat cu patru secole în urmă. Savanţii erau de părere că, pe drept cuvînt, aştrii de carbon puteau fi numiţi uzine de elemente grele, întrucît le risipeau în spaţiu în urma unor explozii periodice. Îmbogăţirea întregii compoziţii chimice a Galaxiei noastre are loc tocmai prin această activitate a întunecaţilor giganţi de carbon.

Cosmonava pulsativă a dat, în sfîrşit, posibilitate omenirii să studieze de la o mică distanţă astrul de carbon pentru a înţelege natura proceselor de transformare a materiei din interiorul acestuia; cheia acestor procese încă nu fusese găsită de fizicienii de pe Pămînt.

Echipajul navei interastrale se trezi, şi fiecare dintre membrii lui îşi începu cercetările, datorită cărora pentru cei rămaşi pe Pămînt avea să fie ca şi mort vreme de şapte sute de ani. Nava părea că se mişcă acum foarte încet, dar o înaintare mai rapidă nici nu era necesară.

„Tellur" zbura cu o uşoară deviere spre sud de astrul de carbon, pentru a-şi feri de radiaţiile acestuia ecranul locatorului. Şi astfel oglinda neagră a aparatului rămînea mereu întunecată vreme de săptămîni, luni şi ani de zile.

„Tellur" — sau, cum era trecut în registrul flotei siderale a Pămîntului: I.F. — 1 (ZET — 685), prima cosmonavă de cîmp invers sau cea de-a şase sute optzeci şi cincea din numărul total al navelor

* Molecule-lanţ — molecule legate între ele, formînd lanţuri de molecule: macromolecule (n.r.).

interastrale — nu era atît de mare ca navele de cursă lungă care circulau cu o viteză mai mică decît cea a luminii. La construirea lor se renunțase doar de puțină vreme — de la inventarea cosmonavelor pulsative. Acele uriașe nave de cursă lungă duceau cu sine un echipaj ce ajungea pînă la două sute de persoane, iar generațiile care se succedau pe bord făceau posibilă cercetarea unor considerabile distanțe ale spațiului interastral.

De fiecare dată, la întoarcerea cosmonavelor de cursă lungă își făceau apariția pe Pămînt cîteva zeci de oameni veniți dintr-o altă vreme — reprezentanți ai unui trecut îndepărtat. Și, cu toate că nivelul dezvoltării lor era excelent, acestor ființe revenite din trecut noile timpuri li se păreau stranii, și adesea pe acești cutreierători ai cosmosului ajungea să-i fure din rîndurile celorlalți o adîncă melancolie sau un dor de izolare.

Acum, cosmonavele pulsative îi vor duce pe oameni și mai departe. Și, în scurt timp, după măsurătoarea acestor cosmonauți, se vor ivi și în societatea omenească Mathusalemi, a căror vîrstă va număra milenii. Cei cărora le va reveni să plece spre celelalte galaxii se vor întoarce pe planeta lor natală după trecerea a milioane de ani. Iată ce se dovedise a fi „cealaltă față“, reversul curselor lungi prin Cosmos, obstacolul pe care natura îl ridicase cu perfidie în calea fiului său cuprins de neastîmpăr. Echipajele noilor cosmonave numărau doar cîte opt oameni. Acestor exploratori ai nețărmuritului Cosmos și, totodată, ai viitorului le-a fost interzis (revocîndu-se dispozițiile anterioare, pozitive) să aibă copii în timpul călătoriei*.

Și cu toate că „Tellur“ avea dimensiuni mai reduse decît predecesorii săi, el reprezenta, totuși, o navă uriașă, în interiorul căreia echipajul, puțin numeros, se simțea în largul său.

Revenirea la realitate după un somn îndelungat aduse, ca de obicei, un aflux de energie. Echipajul cosmonavei — alcătuit în majoritate din tineri — își petrecea timpul în sala de gimnastică.

Inventau exerciții dintre cele mai grele, dansuri fanteziste sau făceau tot felul de acrobații complicate în colțul antigravitațional al sălii, cu ajutorul unor centuri de respingere și al unor inele prinse de mîini și picioare. Astronavigatorilor le plăcea să înoate în marele bazin cu apă ionizată, fosforescentă, care păstra minunata culoare azurie a leagănului popoarelor lumii — Mediterana...

Kary Ram își scosese haina de lucru și se avînta spre bazin, dar un glas vesel îl opri locului:

— Kary, ajută-mă ! Fără dumneata nu pot să fac această flexiune.

---

* Pe semne din pricina vitezelor extraordinar de mari cu care zburau astronavele și a răstimpurilor extrem de scurte în care astronauții nu se aflau în pulsație (n. r.)

Chimista Taina Dan, o fată înaltă, îmbrăcată cu o tunică scurtă dintr-o țesătură verzuie, strălucitoare, în ton cu ochii ei, era cea mai tînără și cea mai veselă membră a expediției. Nu odată liniștitul Kary fusese indignat de firea ei repezită. Dar în ceea ce privește dansul, el îi plăcea tînărului tot atît de mult ca și Tainei, ce părea a fi o dănțuitoare înnăscută.

Veni la ea surîzînd.

Din stînga, de pe înălțimea trambulinei care vibra deasupra apei din bazin, Afra Devi — biologul cosmonavei — îl strigă pe Tey Eron. Inainte de a sări în apă, Afra pornise a-și strînge sub caschetă valurile părului negru cu reflexe albăstrii. Călcînd cu băgare de seamă pe placa de masă plastică, arcuită, ajutorul de comandant veni în dreptul fetei și-și apropie de spatele ei brațul puternic, musculos. Săltînd în ritmul mișcărilor trambulinei, Afra se lăsă pe spate și se sprijini de acel reazem de nădejde. O clipă trupurile lor bronzate încremeniră. Cu o mișcare abia perceptibilă, tînăra femeie își îndoi și mai mult trupul, făcu o rotație completă pe după brațul ajutorului de comandant și imediat, evoluînd ca într-un dans aerian, zburară amîndoi în apă.

— El a uitat de toate! murmură Taina Dan, acoperind cu degetele fierbinți pleoapele tînărului mecanic.

— Oare nu-i frumos? răspunse acesta printr-o întrebare și atrase spre sine fata, intrînd în cîmpul emisiei sonore*.

Kary și Taina erau cei mai buni dansatori de pe navă. Numai ei erau în stare să se lase cu totul în stăpînirea melodiei și a ritmului, lăsînd la o parte orice alte gînduri. Și Kary pluti în lumea dansului fără să mai simtă altceva decît o adîncă desfătare, izvorîtă din ușoarele mișcări în concordanță cu acelea ale partenerei. Brațul fetei lăsat pe umărul său era puternic și gingaș. Deodată însă ochii ei verzi se întunecară.

— Dumneata ești una cu numele pe care-l porți, șopti Kary. Imi amintesc că „Taina", în limba anticilor, însemna ceva necunoscut, enigmatic.

— Mă bucuri, spuse fata fără să surîdă, mie mi se părea mereu că tainele au rămas doar ale Cosmosului, iar la noi, pe Pămînt, ele nu mai există. Oamenii nu mai au taine — sîntem cu toții lipsiți de complicații, curați și senini!

— Și asta te face să-ți pară rău?

— Cîteodată. Aș fi vrut să întîlnesc un om așa cum se găseau în trecutul îndepărtat. Un om nevoit să-și ascundă visurile și sentimentele

* Dansatorii, trecînd printr-un sistem de unde invizibile le modificau, acționau asupra aparatelor electronice, și creau astfel cu propriul lor corp muzică și ritm. (n. a.)

de răutatea din jur, să și le călească, să le păstreze neclintite, pline de o forță uriașă.

— O, te înțeleg! Dar eu nu m-am gîndit la oameni și-mi părea rău numai de tainele nedezlegate... Știi, ca în romanele străvechi: pretutindeni ruine misterioase, neștiute adîncuri, înălțimi necercetate, ba chiar mai demult păduri, izvoare, cărări prin codru și case vrăjite, blestemate, înzestrate cu puteri enigmatice.

— Da, Kary! Ar fi bine să găsim aici pe cosmonavă unghere tainice, culoare prin care n-ai voie să treci.

— Iar ele să ducă spre încăperi unde să fie ascuns...

— Ce anume?

— Nu știu, mărturisi mecanicul după o clipă de tăcere și se opri locului.

Dar pe Taina o prinsese jocul. Se încruntă și-l trase după ea. Kary o urmă pe fată, și astfel ieșiră amîndoi din sala de gimnastică, pătrunzînd într-un coridor lateral, slab luminat. Indicatoarele de vibrație clipeau mat, în răstimpuri egale, de parcă pereții navei s-ar fi luptat cu somnul. Fata făcu doar cîțiva pași repezi, neauziți și deodată rămase locului... O umbră de plictiseală îi trecu atît de iute peste chipul gingaș, încît Kary n-ar fi putut afirma cu certitudine că i-a zărit acest semn de slăbiciune sufletească. Sentimentul necunoscut îl izbi dureros. Mecanicul o prinse din nou pe Taina de mînă:

— Să mergem la bibliotecă. Pînă la schimbul meu mai sînt două ore, iar pînă la al dumitale și mai mult.

Se îndreptă ascultîndu-l spre centrul navei.

Biblioteca, sau, cum i se mai spunea, sala de lucrări generale, se găsea în imediata apropiere a postului central de comandă, de altfel ca pe toate celelalte cosmonave. Kary și Taina deschiseră ușa ermetică a celui de-al treilea coridor transversal și merseră spre ușa elipsoidală, cu două canaturi, a trecerii principale. De îndată ce Kary călcă peste placa de bronz și canaturile grele se dădură la o parte, lunecînd fără zgomot, ajunse la urechile celor doi tineri un sunet puternic, vibrant. Taina strînse bucuroasă mîna tînărului:

— E Mutt Ang!

Trecură amîndoi pragul bibliotecii. Lumina difuză părea un abur, plutind lîngă tavanul mat. Doi oameni ședeau în fotoliile adînci dintre coloanele filmotecilor, în penumbra care se așternuse acolo. Taina îl văzu pe medicul Svet Sym și pe Yas Tin, inginer pentru instalațiile pulsatoare. Acesta din urmă, un bărbat cu trăsături puternice, stătea nemișcat, cu ochii închiși, cufundat în visare. Iar în stînga, sub scoicile netede ale instalațiilor acustice, se aplecase, deasupra cutiei argintii a V.P.E.M., însuși comandantul cosmonavei.

V.P.E.M. — vioara-pian electromagnetică — înlocuise de multă

vreme, pretutindeni, pianul cu sonoritatea lui clară, păstrîndu-i însă complexitatea tonurilor, iar în plus dăruindu-i întreaga bogăție de nuanțe a viorii. Amplificatoarele de sunet ale acestui instrument puteau să-i dea la nevoie o forță zguduitoare.

Mutt Ang nu-i observă pe cei care intraseră. Se plecă ușor înainte, înălțîndu-și ochii spre plăcile rombice ale plafonului. Ca la străvechiul pian, degetele muzicianului determinau toate nuanțele sunetelor, deși nu le mai produceau cu ajutorul ciocănașelor și al strunelor, ci prin niște impulsuri electronice extrem de fine.

Temele, armonic împletite, ale unității Pămîntului și Cosmosului începură să se despartă, să se depărteze. Motivele contradictorii ale unei tristeți liniștite și ale tunetelor depărtate, amenințătoare, creșteau, răsunau cu tot mai multă putere, întrerupte doar la răstimpuri de sunete tragice, ascuțite, ca niște țipete de deznădejde. Și deodată dezvoltarea măsurată, melodioasă a temei conteni. Izbitura, forța ciocnirii fu nimicitoare și totul se prăbuși într-o avalanșă de disonanțe, lunecînd în sfîșietoarea tînguire a unor glasuri ce vesteau o pierdere ireparabilă.

Pe neașteptate, mîinile lui Mutt Ang născură sunetele limpezi, curate ale unei fericiri luminoase, ce se îmbina cu suava mîhnire a acompaniamentului.

În bibliotecă pătrunse neauzită Afra Devi, îmbrăcată cu un halat alb. Svet Sym, medicul navei, porni să facă semne ciudate comandantului. Mutt Ang se ridică, și liniștea izgoni domnia sunetelor, după cum noaptea cea iute a tropicelor îndepărtează lumina amurgului.

Medicul și comandantul ieșiră însoțiți de privirile neliniștite ale ascultătorilor. Cel de-al doilea astronavigator suferise în timpul schimbului un accident foarte rar: o criză de apendicită purulentă. Se vede că nu îndeplinise cu strictețe programul pregătirii medicale în vederea plecării spre adîncurile Cosmosului. Și iată că acum Svet Sym ceru comandantului permisiunea să opereze de urgență bolnavul.

Mutt Ang își exprimă îndoiala. Medicina modernă, care ajunsese să poată regla prin impulsuri nervoase organismul omenesc, în felul metodelor folosite la instalațiile electronice, putea înlătura multe maladii.

Medicul cosmonavei își susținu însă punctul de vedere. El demonstră că în corpul bolnavului va rămîne un focar nevindecat pe deplin, care poate să dea o recidivă în timpul uriașelor suprasarcini fiziologice pe care le au de suportat călătorii în Cosmos...

Astronavigatorul se culcă pe un pat larg în jurul căruia se împleteau cablurile generatoarelor de impulsuri. Treizeci și șase de aparate erau pregătite să-i controleze starea organismului. În încăperea cufundată în semiîntuneric, începu să clipească la răstimpuri

egale şi să sune slab, aducînd somnul, aparatul de hipnotizare. Svet Sym aruncă o privire peste aparate şi-i făcu semn Afrei Devi — ajutoarea sa. (Fiecare membru al echipajului de pe „Tellur" stăpînea cîteva profesii.)

Afra apropie un cub străveziu. În lichidul albăstrui dinăuntru se afla cufundat un aparat metalic cu articulaţii, asemănător unei mari scolopendre *. Afra scoase aparatul din lichid, iar dintr-un alt vas luă un vîrf conic de la care porneau mai multe fire sau tuburi subţiri, flexibile. Un ţăcănit scurt al conexiunii, şi scolopendra metalică se mişcă, făcînd să se audă un zumzet uşor.

Svet Sym dădu din cap, şi aparatul dispăru în gura deschisă a astronavigatorului care continua să respire liniştit. Se aprinse un ecran translucid aşezat oblic peste pîntecele bolnavului. Mutt Ang veni mai aproape. In lumina verzuie, contururile cenuşii ale intestinelor se vedeau foarte clar. De-a lungul lor, se mişca încet aparatul cu articulaţii. O strălucire uşoară fulgeră peste ecran în clipa cînd aparatul dădu un impuls sfincterului care închidea stomacul. Pe urmă pătrunse în duoden şi se îndoi aproape cu totul în intestinul sigmoid. Încă puţin, şi capătul rotund al scolopendrei se opri înaintea apendicelui vermiform.

Aici, în regiunea infectată, durerile erau mai mari, şi, datorită presiunii aparatului, mişcările peristaltice ** ale intestinelor se accentuară atît de mult încît fu nevoie de calmante. Mai trecură cîteva minute, şi maşina analitică află cauza bolii : o iritare întîmplătoare a apendicelui; apoi stabili caracterul infecţiei şi recomandă soluţia necesară de antibiotice şi dezinfectante. Din aparatul cu articulaţii răsăriră nişte mustăţi flexibile care fură cufundate în interiorul apendicelui. Puroiul fu pompat afară, iar fărămiturile care nimeriseră în intestin, îmbolnăvindu-l, fură înlăturate şi ele. Urmară spălături energice cu soluţii speciale, biologice, care vindecară repede mucoasa apendicelui şi a intestinului gros.

În tot timpul cît minunatul aparat condus cu ajutorul automatelor îşi desfăşură activitatea în pîntecele bolnavului, acesta continuă să doarmă calm. Operaţia luă sfîrşit, iar medicului nu-i rămase decît să extragă aparatul.

Comandantul cosmonavei se linişti. Oricît de mari erau posibilităţile medicinei, totuşi se întîmpla cîteodată ca particularităţi neprevăzute ale organismului (cu neputinţă de stabilit dinainte pentru miliarde de indivizi diferiţi) să dea complicaţii neaşteptate, lipsite de primejdie în cadrul uriaşelor institute sanitare ale planetei, dar periculoase într-o expediţie de proporţii reduse.

---

* Scolopendră — mic animal miriapod (n.r.).

** Una dintre mişcările intestinului datorită contracţiei muşchilor peretelui intestinal (n.r.).

Nu se întîmplă însă nimic. Mutt Ang reveni la vioara-pian din biblioteca rămasă pustie. Îi trecuse dorința de a cînta. Fu năpădit de gînduri.

Nu pentru prima oară se întorcea la gîndurile despre fericire, despre viitor.

Era cea de-a patra călătorie a sa în Cosmos... Dar niciodată pînă atunci nu se gîndise să facă un salt atît de mare în timp și spațiu. Șapte sute de ani! În condițiile unui atît de mare avînt al vieții, al înmulțirii noilor invenții și descoperiri, în condițiile unui atît de vast orizont de cunoștințe la care și ajunseseră cei de pe Pămînt! E greu de făcut o comparație, dar șapte sute de ani însemnau atît de puțin în epocile civilizațiilor antice, cînd dezvoltarea societății, nefiind stimulată de cunoaștere și necesitate, mergea doar spre o necontenită răspîndire a omului pe suprafața terestră, spre ocuparea spațiilor încă pustii ale planetei.

Pe atunci timpul era fără măsură, și toate schimbările omenirii se scurgeau lent, așa cum se întîmpla odinioară cu ghețarii de pe insulele Arcticei și ale Antarcticei. Secolele păreau că se scufundă în vidul inactivității. Ce însemna o viață omenească, ce însemnau o sută, o mie de ani?

Mutt Ang se gîndi aproape cu groază: cum s-ar fi simțit oamenii din antichitate dacă ar fi cunoscut dinainte desfășurarea atît de înceată a proceselor sociale contemporane lor, dacă ar fi știut că asuprirea, nedreptatea și lipsa de organizare de pe planetă aveau să dureze încă atîta amar de vreme? Să te întorci după șapte veacuri în Egiptul antic însemna să nimerești în aceeași orînduire sclavagistă, cu o asuprire și mai cruntă; în China milenară — în aceleași războaie și dinastii ale împăraților; sau, în Europa de la începutul medievalei nopți religioase — să nimerești în toiul incendiului stîrnit de rugurile inchiziției, în vîltoarea celui mai crunt obscurantism.

Acum însă amețești încercînd să scrutezi viitorul peste șapte secole pline de transformări, de îmbunătățiri și de cunoștințe noi; atît de arzător este interesul pe care ți-l stîrnesc zguduitoarele evenimente.

Și dacă adevărata fericire constă în mișcare, în schimbare, atunci cine poate fi mai fericit decît el și tovarășii săi? Și totuși lucrurile nu sînt atît de simple! Natura omenească e contradictorie ca și lumea care o înconjoară și care a creat-o. O dată cu avîntul spre necontenita schimbare, noi regretăm întotdeauna și evenimentele trecutului, sau, mai bine zis, părțile lui bune, filtrate de memorie și cultivate odinioară sub forma unor legendare secole de aur.

Fără voia lor, oamenii căutau pe atunci ceea ce era bun în trecut, visau ca el să se repete, și numai sufletele mari puteau să prevadă,

să simtă mersul viitoarelor ameliorări și organizări ale vieții umane. De atunci, în adîncul sufletului omenesc se află regretul pentru timpul apus, pentru cele ce nu se vor mai întoarce, sentimentul de mîhnire care ne cuprinde înaintea ruinelor și a monumentelor istorice ale umanității. Această părere de rău pentru trecut se accentua cu deosebire la oamenii în vîrstă și aduna tristețe în inimile celor buni, inteligenți și sensibili...

Mutt Ang se ridică de lîngă instrumentul muzical.

Da, toate acestea sînt descrise atît de plastic și interesant în povestirile istorice. Așadar, ce anume poate să-i înfricoșeze pe tinerii de pe cosmonavă în timpul saltului spre viitor? Singurătatea, lipsa unor oameni apropiați? Așa-zisa singurătate a omului care a nimerit în viitor a fost de atîtea ori descrisă și comentată în vechile romane... Singurătatea era concepută întotdeauna ca o absență a oamenilor apropiați, a rudelor. Aceste persoane alcătuiau însă un grup infim de oameni, adesea uniți doar prin niște legături de rudenie pur formale. Dar acum, cînd ne e apropiat oricare dintre oameni, cînd nu există nici un fel de hotare sau convenționalisme care să împiedice comuniunea oamenilor, din orice ungher al planetei?!

Noi, oamenii de pe „Tellur" ne-am pierdut toate rudele rămase pe Pămînt. Dar acolo, în iureșul viitorului, spre care înaintăm, ne așteaptă oameni nu mai puțin apropiați, ale căror cunoștințe și simțăminte vor fi și mai înalte și mai profunde decît ale contemporanilor noștri, pe care i-am părăsit pentru totdeauna — iată despre ce și în ce fel trebuie să stea de vorbă comandantul cu oamenii tineri ai echipajului său...

La postul central de conducere, Tey Eron aranjase programul de seară, care îl atrăgea cel mai mult. Erau aprinse doar cele mai necesare izvoare de lumină, și marea încăpere rotundă, cufundată astfel într-o dulce penumbră, căpăta o notă de plăcută intimitate. Procedind ca de obicei la controlul necontenit al calculelor, ajutorul de comandant murmura ușor un cîntec fără cuvinte. Drumul cosmonavei se apropia de sfîrșit — astăzi ea avea să fie întoarsă către constelația Ophiuchus * pentru a trece prin fața astrului de carbon, ce fusese explorat. O apropiere mai mare de acest corp ceresc devenise primejdioasă. Presiunea luminii ar fi început să crească atît de mult, încît — la viteza colosală a navei — ar fi dat naștere unei izbituri înfricoșătoare, catastrofale.

Simțind pe cineva la spatele lui, Tey Eron se întoarse.

---

* OPHIUCHUS este o mare constelație a cerului nordic, situată în regiunea Căii Lactee, între Vultur și Scorpion, mai sus de Săgetător și mai jos de Șarpe, în imediata lui apropiere (n. a.)

Mutt Ang se uită peste umărul ajutorului său și citi prin gemulețele dreptunghiulare de jos totalurile indicate de aparate. Astrofizicianul-șef îl privi întrebător pe comandant, și acesta dădu afirmativ din cap. Îndată, născute de ușoarele mișcări ale lui Tey Eron, prin toată nava vuiră semnalele speciale și răsunară metalic cuvintele:

— Atențiune! Atențiune!

Mutt Ang își apropie microfonul știind că în toate secțiile cosmonavei oamenii rămăseseră nemișcați, întorcîndu-și fără voie privirile spre pîlniile sonorizatoarelor * din pereți: omul încă nu se dezvățase să se uite în direcția izvorului de sunete atunci cînd voia să fie deosebit de atent.

— Atențiune! repetă Mutt Ang. Peste cincisprezece minute, nava începe să frîneze. Toată lumea, în afara celor care sînt de serviciu, va sta în cabine. Prima fază a frînării va lua sfîrșit la orele 18. Cea de-a doua fază, de șase „g" **, va dura șase zile. Virajul navei va avea loc după semnalele P.L. — ale pericolului de lovire. Asta-i tot!

La orele 18, comandantul se ridică din fotoliu și, învingîndu-și obișnuita durere pe care frînarea i-o provoca în spate și la ceafă, anunță că se va duce în cabina lui să doarmă în timpul tuturor celor șase zile cît avea să dureze încetinirea zborului. Întregul echipaj al cosmonavei stătea acum lipit de aparate, procedînd la ultimele cercetări ale astrului de carbon.

Tey Eron privi posomorît în urma comandantului, care plecase.

Cu fiecare perfecționare, creștea forța și trăinicia navelor cosmice. De aceea, cu greu s-ar fi putut face vreo comparație între forța lui „Tellur" și acele coji de nucă ce pluteau pe mările Pămîntului și care încă din vechime căpătaseră aceeași denumire de nave. Și totuși astronava nu era nici ea altceva decît o coajă de nucă azvîrlită în adîncul de necuprins al spațiilor... Parcă aducea mai multă liniște prezența comandantului în timpul manevrării navei.

*

* *

Kary Ram tresări auzind rîsul vesel al lui Mutt Ang. Cu cîteva zile în urmă, întregul echipaj fusese alarmat de îmbolnăvirea neașteptată a comandantului. Doar medicul intra în cabina acestuia, și toți vorbeau în șoaptă cînd treceau prin fața ușii lui, închisă ermetic, ca în timpul unei avarii. Tey Eron era nevoit să pună singur în aplicare

---

* Intenționat n-am dat cuvinte contemporane (ca de pildă termenul de „difuzor") pentru că sub asemenea cuvinte se înțeleg aparate prea bine definite și care, în viitor, vor fi cu totul perimate (n. a.)

** Litera „g" semnifică unitatea de accelerație și, prin urmare, forța suprasarcinii organismului (în aviația contemporană și în fizică) (n. a.)

întregul plan întocmit: virajul navei, o nouă accelerare — pentru ieșirea din raza puternicei presiuni a luminii astrului de carbon — și începerea pulsării înapoi, spre Soare.

Acum ajutorul de comandant mergea alături de Mutt Ang și zîmbea reținut. Se aflase că totul fusese pus la cale de comandant, cu știrea doctorului. Mutt Ang îi cedase lui Tey Eron comanda pentru a-i oferi posibilitatea să desfășoare singur întreaga manevră, fără să spere la vreun ajutor. Deși astrofizicianul-șef n-ar fi recunoscut în nici un caz chinuitoarele îndoieli care-l năpădiseră înainte de efectuarea virajului, îl dojenea totuși pe comandant pentru faptul că neliniștise întregul echipaj.

Mutt Ang se scuza glumind și-i demonstra lui Tey Eron că, în vidul spațiului cosmic, astronava se află în afară de orice pericol. Aparatele nu puteau greși, verificarea cuadriplă a fiecărui calcul excludea posibilitatea unor inexactități. În zona puternicei presiuni a luminii emise de astru, nu putea exista o centură de asteroizi și meteoriți.

— Oare n-așteptați de loc să întîlnim vreun obstacol? întrebă Kary Ram.

— De bună-seamă că o întîmplare neprevăzută nu poate fi exclusă. Dar marea lege a Cosmosului, numită și legea valorilor medii*, pledează în favoarea noastră. Vom face puțin cale întoarsă și vom intra în pulsație pe direcția cunoscută, drept spre Soare, pe lîngă Cor Serpentis... Au trecut cîteva zile de cînd zburăm spre constelația Ophiuchus. Acum nu ne-a mai rămas mult.

— Curios, spuse îngîndurat Kary, parcă nu simt nici bucurie și n-am nici sentimentul că am săvîrșit un lucru care să merite și să motiveze faptul că pentru Pămînt noi am murit pe timp de șapte sute de ani. Desigur, îmi dau seama, vom obține zeci de mii de observații, milioane de calcule, fotografii, însemnări de mare importanță, și cu ajutorul lor pe Pămînt vor fi descoperite noi taine ale materiei...

— Da, se înfierbîntă Tey Eron, dar pe drumul dezvoltării istorice cîtă luptă, muncă și vieți a costat umanitatea și pînă la ea trilioanele de generații de animale, acești germeni ai viitorului!...

— Toate astea sînt bune pentru rațiune. Pentru mine însă numai omul are însemnătate. El este în Cosmos singura forță inteligentă, care poate folosi și supune dezvoltarea spontană a materiei. Noi, oamenii, sîntem însă atît de singuri, atît de izolați. Cu toate că avem dovezi incontestabile că există o mulțime de lumi populate, totuși nici

* Legea valorilor medii — o expresie matematică în care rezultatele finale ale calculelor sînt exprimate cu ajutorul unei valori medii. Valorile extreme mari și mici se neglijează (n.a.).

o altă ființă din Univers n-a avut încă prilejul să se întîlnească cu omul terestru. Cîte povești, cărți, cîntece și tablouri n-au fost închinate acestui mare eveniment, ce se lasă atît de mult așteptat! Și acest vis măreț, radios și cutezător, născut în vremurile străvechi în care oamenii abia fuseseră smulși din mrejele religiei, acest vis n-a devenit încă realitate!

— Mrejele religiei! interveni Mutt Ang. Știți voi însă cum își imaginau strămoșii noștri, chiar și unii care au trăit în epoca primului zbor în Cosmos, realizarea acestui „vis măreț"? Preziceau chiar de la prima întîlnire lupte înverșunate, atacarea sălbatică a cosmonavelor, uciderea astronauților între ei.

— Nemaipomenit! exclamară Kary Ram și Tey Eron.

— Scriitorii noștri contemporani n-au vrut nici măcar să mai scrie despre întunecata perioadă a sfîrșitului capitalismului, reluă cuvîntul Mutt Ang. Știți doar din manualele de istorie că omenirea a trecut la un moment dat printr-o fază de dezvoltare foarte critică.

— Îmi amintesc, spuse Kary. Aceasta s-a întîmplat atunci cînd oamenii au dobîndit grandioasa perspectivă a stăpînirii materiei și a Cosmosului, dar mai existau vechi forme ale relațiilor sociale, iar dezvoltarea conștiinței sociale rămînea tot mai mult în urma victoriilor științei.

— Ai o memorie bună, Kary! Definiția dată de tine este aproape exactă, dar poate fi spusă și altfel: dorința de a cunoaște Cosmosul și măreția lui au fost în contradicție cu ideologia primitivă a proprietății private. Sănătatea și viitorul omenirii au stat cîțiva ani în cumpăna soartei, pînă ce a învins noul, și omenirea s-a unit într-o singură familie, în care nu mai existau clase sociale... Acolo, în partea capitalistă a lumii, existau inși care nu vedeau noile căi și trăgeau nădejdea că societatea lor este imuabilă și eternă, că și în viitor războaiele și masacrele sînt inevitabile.

— Nădejde! zise Kary zîmbind ironic. Cum poate fi numită asta nădejde?

— Și totuși ei o numeau.

— Poate că și în alte sisteme solare, pe planetele locuite de oameni, civilizațiile trec prin aceleași perioade critice, spuse încet Tey Eron, aruncînd o privire fugară asupra cadranelor aparatelor de bord. Pînă acum, cunoaștem doar două planete nelocuite pe care există apă, atmosferă, rămășițe de oxigen și unde vînturile agită nisipurile și mările lipsite de viață.

— Nu! spuse Kary Ram dînd din cap. Nu pot crede că oamenii care au cunoscut imensitatea Cosmosului și binefacerile pe care le oferă știința ar putea...

— ...să se poarte ca niște fiare? De îndată ce a acumulat o suficientă experiență istorică, omul a înțeles că fenomenele naturii și existența lui sînt contradictorii. Pe de o parte, și-a dat seama că el, ca individ, este în viață neînsemnat și trecător, aidoma unei picături de apă în ocean sau unei mici scîntei care se stinge la bătaia vîntului... Pe de altă parte, a înțeles că este nemărginit, ca Universul pe care-l cuprinde cu rațiunea și simțurile, în infinitatea timpului și a spațiului.

Comandantul astronavei tăcu și prinse a se plimba îngîndurat prin fața membrilor echipajului. Peste fețele tinere ale acestora se așternu o umbră de aspră încordare.

Tot Mutt Ang întrerupse primul liniștea ce se lăsase:

— In colecția mea de filmocărți istorice, există un volum foarte caracteristic pentru acea epocă. El a fost tradus în limba noastră nu de o mașină, ci de Saney Cen, istoric care a trăit în secolul trecut. Să-l citim!

Mutt Ang zîmbi și ieși în coridor.

— N-am să fiu niciodată bun comandant, îmi este cu neputință să cunosc atîtea cîte știe Ang, zise oftînd Tey Eron.

— Iar el îmi spunea într-o zi că nu este un bun comandant fiindcă îl pasionează prea multe lucruri, spuse Kary așezîndu-se în fotoliul pilotului de serviciu.

Tey Eron privi surprins spre tovarășul său. Tăceau amîndoi, se auzea doar murmurul monoton al mașinilor. Gigantica navă interastrală, luînd viteză, se depărta vertiginos de astrul de carbon și se îndrepta spre pătratul stabilit, unde, în bezna spațiului, abia se zăreau licărind, prin galaxiile îndepărtate, patru insule stelare. Ele se aflau la o distanță atît de mare încît lumina pe care o răspîndeau ajungea aproape stinsă în ochiul omenesc.

Deodată se petrecu ceva neprevăzut. Pe ecranul marelui locator, apăru și începu să se agite un punct luminos. Răsună țîrîitul strident al unei sonerii, și astronauților li se tăie pur și simplu răsuflarea.

Tey Eron, fără să stea prea mult pe gînduri, dădu semnalul de alarmă, care chema pe membrii echipajului să-și ocupe posturile.

Mutt Ang intră gonind la postul de comandă și, în două salturi, ajunse la aparate. Oglinda neagră a locatorului prinsese viață. Ca

într-un lac fără fund, se vedea în ea un mic punct luminos, care ba se mișca în sus, ba se lăsa în jos, ba se deplasa încet spre dreapta. Astronauții erau foarte surprinși că roboții care semnalau apropierea meteoriților nu dădeau nici o alertă. Oare luminița ivită pe ecran nu era a unui meteorit? Atunci a cui putea să fie?!...

Nava interastrală își continua zborul, și punctul strălucitor se zărea tot mai bine. Mutt Ang tresări la gîndul care îi trecuse prin minte, Tey Eron își mușcă buza, iar Kary Ram strînse cu putere manșa. Astronauții se aflau în prezența unui lucru cu totul neobișnuit: a unui corp care arunca fascicule de lumină înaintea lui, ca și „Tellur".

Dorința ca gîndul să li se adeverească era atît de fierbinte, de ea erau legate atîtea speranțe, de sute de ori spulberate și din nou trezite, încît Mutt Ang rămase nemișcat, temîndu-se să spună măcar un cuvînt. Și neliniștea lui era parcă împărtășită și de echipajul misterioasei cosmonave apărute.

Punctul de foc ce răsărise pe ecran se stinse, apoi se aprinse din nou și începu să fie văzut la intervale de timp egale. Această alternanță atît de exactă nu putea fi decît rodul unicei forțe din Univers — al gîndirii omului.

Nu mai încăpea nici o îndoială: în față apăruse o navă interastrală.

Aici, în imensitatea fără margini a spațiului, în care ajunsese pentru prima oară o navă terestră, nu putea fi vorba decît de o astronavă din altă lume, de pe o altă planetă, de pe o stea îndepărtată...

„Tellur" a răspuns și el printr-o semnalizare intermitentă. Apoi Kary Ram a transmis cîteva semnale luminoase din codul convențional și nu era exclus ca ele să poată fi recepționate pe ecranul necunoscutei astronave și să fie înțelese...

Vocea lui Mutt Ang, care răsună în difuzoare, era extrem de emoționată:

— Atențiune, întreg echipaj! În față a apărut o astronavă străină. Deviem de la drumul nostru și începem o frînare bruscă. Încetați toate lucrările! Frînare bruscă! Ocupați-vă locurile stabilite!

Nu se putea pierde nici o secundă. Dacă ciudata cosmonavă înainta la fel de repede ca și a lor, atunci viteza cu care se apropia una de alta era aproximativ cît aceea a luminii, atingînd 295.000 km/s.

Într-un minut, astronavele se apropiau cu circa 18 milioane km, iar locatorul arăta că oamenii mai aveau la dispoziție aproximativ o sută de secunde.

Tey Eron îi șopti ceva lui Kary, în timp ce Mutt Ang vorbea la microfon. Emoționat și palid, tînărul înțelese despre ce este vorba și făcu cîteva manipulări.

— Bravo! exclamă comandantul, urmărind pe ecranul de control cum raza luminoasă a cosmonavei lor devie spre stînga și începu să urce în spirală.

Trecuseră aproape 10 secunde. Pe ecran se ivi pe neașteptate luminosul contur de săgeată al lui „Tellur", pornit într-o grandioasă volută.

Soneriile de alarmă începură să sune. De data aceasta, pe ecranul principal, apăruse nu raza luminoasă a locatorului străin, ci corpul necunoscutei astronave. După ce imprimă navei o mică înclinație spre stînga, Tey Eron puse rapid în mișcare robotul-pilot. Zgomotul soneriei încetă, apele negre ale ecranului dispărură și ele. Oamenii abia apucaseră a întrezări dîra luminoasă care fulgerase pe dinaintea bordului drept. Astronavele se apropiaseră cu viteze amețitoare una de alta, pentru ca să și dispară în depărtări.

Vor trece cîteva zile pînă cînd traiectele lor se vor intersecta din nou. Atunci cele două astronave vor frîna, vor face cale întoarsă și se vor întîlni...

— Atențiune! zise Mutt Ang la microfon. Începem frînarea bruscă! Dați semnale în toate secțiile!

*

* *

În biblioteca navei interastrale „Tellur", se adunase întregul echipaj. Un singur astronavigator rămăsese de serviciu lîngă dispozitivele P.C.E. *, care protejau comunicațiile extrem de complicatelor aparate electronice ale navei. După ce fusese frînat, „Tellur" se întorsese, dar se și depărtase de locul întîlnirii cu mai mult de 10 miliarde km. Cosmonava înainta încet, avînd o viteză egală cu o douăzecime din cea absolută**, în timp ce toate mașinile ei de calculat îi controlau și-i rectificau traiectoria. Din nou trebuia să fie găsit în necuprinsul Cosmos o fărîmă infimă, aproape invizibilă: racheta

* Protecția comunicațiilor electronice (n. t.)

** „Tellur" era prima astronavă a cîmpului invers. În mod firesc, echipajul său folosea terminologia consacrată, în care viteza luminii (nerealizabilă cu o rachetă obișnuită) era considerată ca fiind absolută (n. a.)

străină. Opt zile și tot atîtea nopți avea să dureze această așteptare aproape cu neputință de suportat. Dacă nici unul dintre calcule și nici mersul înainte al lui „Tellur" n-aveau să devieze dincolo de limitele admise, dacă ființele acelea necunoscute n-aveau să greșească nici ele și dacă posedau un vehicul interastral care să se supună comenzilor și aparate tot atît de perfecte, atunci cele două nave aveau într-adevăr să se apropie atît de mult, încît, cu ajutorul razei locatoarelor, să se poată regăsi prin bezna de nepătruns.

Atunci, pentru prima oară în istorie, omul va veni în legătură cu semenii lui întru idei, forțe și aspirații; cu aceia a căror existență infinit de pătrunzătoarea minte umană o prevăzuse, o dovedise și o confirmase încă de mult. Hăurile înspăimîntătoare ale timpului și ale spațiului căscate între lumile locuite rămăseseră pînă atunci de neînvins. Dar iată că acum oamenii Pămîntului vor da mîna cu alte ființe raționale din Univers, iar apoi se vor duce și mai departe... Lanțul gîndirii și al muncii va străbate genunile siderale, ca o victorie definitivă asupra forțelor elementare ale naturii.

Vreme de miliarde de ani trebuiseră să plutească prin întunecoasele și caldele unghere ale golfurilor oceanice sfere microscopice de protoplasmă vie; alte sute de milioane de ani se scurseseră pentru a se forma din ele viețăți din ce în ce mai complexe, care în cele din urmă au ieșit pe uscat.

Subordonate întru totul forțelor înconjurătoare și încleștate într-o bătălie oarbă pentru viață, pentru perpetuarea speciei, aceste ființe au avut nevoie de alte milioane de veacuri pentru a-și putea dezvolta cortexul * — cel mai puternic instrument de căutare a hranei, de luptă pentru existență.

Tot mai rapid devenea ritmul în care evolua viața, năprasnica încăierare pentru ea devenea tot mai înverșunată, iar procesul de selecție naturală tot mai accelerat. Mereu alte victime, alte victime, alte victime — ierbivore sfîșiate, fiare de pradă ucise de foame, animale care piereau din pricina slăbiciunii, a bolilor, a bătrîneții, altele omorîte în luptă pentru femelă, pentru apărarea puilor, nimicite de catastrofe naturale...

Așa a fost de-a lungul întregului drum străbătut orbește de viețuitoare pînă cînd, în condițiile nesfîrșit de grele ale marii epoci glaciale, un strămoș îndepărtat al maimuței a înlocuit prin muncă rațională căutarea animalică a hranei. Și atunci el a devenit om,

* Cortex — scoarța creierului mare (n. r.)

dîndu-și seama de uriașa forță a muncii în colectiv, a experienței raționale.

Dar și după aceea au mai trecut multe milenii pline de războaie și suferințe, de foamete și asuprire, de neștiință și de speranță într-un viitor mai bun.

Urmașii nu și-au înșelat strămoșii: viitorul mai bun a sosit. Omenirea reunită într-o societate lipsită de clase, eliberată de teamă și asuprire, se ridicase spre nemaivăzute înălțimi ale științei și artei. Izbutise să înfăptuiască și lucrul cel mai greu: supunerea spațiilor cosmice. Și iată că, în sfîrșit, năpraznicul suiș străbătut de istoria vieții și a omului, întreaga forță a cunoștințelor acumulate și a colosalelor eforturi de gîndire și muncă umane izbîndiseră prin crearea astronavei de cursă lungă „Tellur", azvîrlită în imensul abis al Galaxiei. Culmea la care ajunsese dezvoltarea materiei pe Pămînt și în sistemul solar avea să întîlnească o altă culme, de bună-seamă a unui drum tot atît de dificil, care, la rîndu-i, se va fi desfășurat, vreme de miliarde de ani, într-un alt colț al Universului.

Acestea erau gîndurile, care sub o formă sau alta îi preocupau pe fiecare dintre membrii echipajului. Înțelegerea uriașei răspunderi a clipei de față o făcuse chiar și pe tînăra Taina Dan să devină gravă. Izbuti-vor cei cîțiva reprezentanți ai populației terestre de mai multe miliarde de oameni să fie demni de faptele lor eroice, de munca, perfecțiunea fizică, de inteligența și forța lor morală?

În ce fel să se pregătească pentru întîlnirea ce avea să aibă loc? Trebuiau să-și aducă aminte de trudnica și grandioasa bătălie purtată de umanitate pentru libertatea trupului și a spiritului.

Cea mai importantă, cea mai pasionantă și mai plină de mister era întrebarea: cum sînt aceia care vin acum în întîmpinarea noastră? Sînt înfricoșători la vedere sau întruchipează frumusețea așa cum o înțelegem noi, cei de pe Pămînt?

Afra Devi, biologul, luă cuvîntul.

Tînăra femeie, căreia tensiunea nervoasă îi sporise farmecul, își înălța mereu privirea spre tabloul de deasupra ușii. Acesta părea să-i reliefeze ideile prin vasta perspectivă a munților Lunari *, dominată de zguduitorul contrast dintre mohorîtele povîrnișuri împădurite și piscurile stîncoase înălțate spre lumină.

Omenirea — după cum amintea Afra — renunțase de multă vreme la teoriile care pretindeau că ființele raționale pot avea orice fel de

---

* Munții Lunari — denumirea veche, încă de pe timpul lui Ptolemeu, a munților Ruwenzori din Africa ecuatorială (5119 metri) (n. a.)

înfățișare, o construcție fizică dintre cele mai variate. Reminiscențele superstițiilor religioase făcuseră chiar pe savanți cunoscuți să admită în mod arbitrar că un creier ce raționează se poate dezvolta în orice corp, așa cum altă dată unii au crezut în zeii ce puteau lua orice chip. În realitate însă omul — unica ființă de pe Pămînt înzestrată cu creier rațional — își datorește desigur înfățișarea pe care i-o cunoaștem nu hazardului, ci faptului că ea a corespuns celei mai multilaterale posibilități de adaptare, capacității creierului său de a suporta sarcini uriașe, precum și unui sistem nervos deosebit de activ.

Concepția noastră privitoare la frumusețea omului și la frumosul în general s-a născut dintr-o experiență milenară — ea este percepe-rea intuitivă a unei construcții logice, corespunzătoare unui scop și perfectei adaptări pentru o anumită acțiune. Iată de ce sînt frumoase mașinile puternice și valurile mării, și pomii, și caii, deși toți aceștia se deosebesc net de chipul uman. Iar omul însuși, încă de cînd era pe treapta inferioară a evoluției lui, a scăpat, datorită muncii și, în consecință, dezvoltării creierului, de necesitatea unei specializări înguste, a adaptării la un anumit fel de trai — fenomen caracteristic majorității animalelor.

Picioarele omului nu sînt bune pentru o goană neîntreruptă peste un sol tare și cu atît mai puțin peste unul mocirlos, și totuși ele îi pot asigura o înaintare rapidă și de lungă durată, îl pot ajuta să se cațere în pomi și pe coastele stîncilor. Iar mîna omenească este un organ dintre cele mai universale: ea poate îndeplini milioane de îndeletniciri, și în realitate ea a făcut ca un animal primitiv să devină om.

Încă din primele stadii ale formării sale, omul s-a dezvoltat ca un organism universal, adaptat celor mai diferite condiții. O dată cu trecerea lui la viața socială, această multilaterală funcție i-a devenit și mai pronunțată, și mai variată, ca, de altfel, întreaga-i activitate.

Și astfel frumusețea omului, în comparație cu aceea a tuturor celorlalte animale ce au o alcătuire armonioasă a organismului, e generată atît de perfecțiunea cît și de universalitatea funcțiunilor sale, este întărită și îmbunătățită de gîndire, de educația intelectuală.

— De vreme ce a pătruns în Cosmos, o ființă rațională dintr-o altă lume trebuie să se găsească la același înalt nivel de perfecțiune și de universalitate — adică trebuie să fie frumoasă! Nu pot exista cu rațiune nici ciuperci gînditoare, nici oameni-caracatițe! Nu știu cum va arăta în realitate această ființă, spuse în încheiere Afra Devi.

Nu știu de asemenea cît va semăna ea cu omul terestru și nici dacă îi vom descoperi vreun alt aspect al frumosului, dar și asemănarea și frumusețea sînt inevitabile.

— Îmi place teoria, o susținu Tey Eron, numai că...

— Am înțeles, îl întrerupse Afra. Vrei să spui că monstruozitatea poate lua naștere chiar și în cazul unor infime abateri de la înfățișarea obișnuită a omului, darămite atunci cînd posibilitatea lor e foarte mare. În definitiv, este limpede că neînsemnatele devieri de formă (cum ar fi lipsa nasului, a pleoapelor sau a buzelor de pe chipul omenesc, din pricina unor accidente) ne apar ca înfricoșătoare monstruozități tocmai pentru că le observăm la un organism uman. Botul calului sau al cîinelui diferă foarte mult de fizionomia umană, și totuși nu e urît, ba dimpotrivă. De ce? Pentru că prezintă frumusețea unei depline armonii, pe cîtă vreme chipul traumatizat al unui om distruge armonia...

— Prin urmare, chiar dacă ar avea o altă înfățișare, oamenii unei alte lumi nu ne vor părea urîți. Dacă sînt însă la fel cu noi, doar că, în loc de nas, au cîte o trompă? nu se dădu bătut Tey.

— Nefiindu-i necesare, o ființă rațională nu va avea niciodată coarne. Nasul poate fi alungit în felul în care spui (deși existența mîinilor, fără de care omul nu poate fi conceput, o face inutilă pe aceea a trompei); oricum, ar fi un caz particular, o condiție neobligatorie de conformație a unei ființe raționale. Dar tot ce se creează de-a lungul istoriei ca rezultat al selecției naturale devine o regulă, un fel de medie a unei mulțimi de abateri și devieri. Tocmai în aceasta constă toată frumusețea atît de multilateralei armonii. De aceea, pe cosmonava ce vine spre noi, eu n-aștept să dăm peste monștri cu coadă sau trompă. Nu, acolo nu vom întîlni asemenea ființe! Doar formele inferioare de viață sînt foarte deosebite la înfățișare; cu cît făpturile devin mai evoluate, cu atît se apropie ele mai mult de semenele lor terestre! Paleontologia ne arată limitele stricte în care evoluția încadra organismele superioare — amintiți-vă sutele de cazuri de totală asemănare între vertebrate aparținînd unor subclase complet diferite (de pildă, la marsupiale și la placentare).

— Ai învins! se declară, în sfîrșit, Tey Eron de acord cu Afra.

Iată însă că acum sări s-o contrazică Kary Ram, îmbujorat de o ardoare tinerească. El susținu că ființele altor planete, chiar dacă ar avea un trup uman și frumos, s-ar putea cu totul diferenția de noi prin rațiune, prin concepțiile lor despre lume și viață. Și, fiind atît

de deosebite, ele ar putea lesne să devină pentru noi cruzi și înfricoșători dușmani.

In apărarea biologului se ridică Mutt Ang.

— Nu-i mult de cînd și eu m-am gîndit la aceasta, le spuse comandantul, și am înțeles că între ființele raționale aflate toate pe o treaptă superioară de dezvoltare nu poate exista nici un fel de neînțelegere. Rațiunea omului reflectă legile după care se dezvoltă logic lumea înconjurătoare, întregul Cosmos. In acest sens, omul constituie un microcosm. Gîndirea urmează legile Universului, care sînt unice pretutindeni. Gîndul, oriunde ar apărea el, va avea inevitabil la bază o logică matematică și dialectică. Nu pot exista „alte" gîndiri cu totul diferite, după cum nu poate exista un om în afara unei societăți și a naturii...

Cu strigăte voioase, tinerii astronavigatori încuviințară cele spuse de comandant.

— Entuziasmul vostru nu-i oare prea exagerat? îi întrebă serios Mutt Ang.

— Nu, ripostă cu îndrăzneală Afra Devi, întotdeauna te bucură coincidența între gîndurile unei mulțimi de oameni! În aceasta constă garanția fidelității lor și certitudinea unui sprijin tovărășesc... mai ales dacă privești lucrurile din unghiurile diferite ale științei*...

— Ai în vedere disciplinele biologice și sociale? întrebă Yas Tin, care tăcuse pînă atunci, așezat, după obiceiul său, într-un colț comod al canapelei.

— Da! Cel mai luminos fenomen din întreaga istorie socială a omenirii terestre l-a constituit întărirea continuă a înțelegerii reciproce, o dată cu dezvoltarea civilizației și cu lărgirea cunoștințelor. Cu cît mai înalt devenea nivelul culturii, cu atît mai ușor era pentru diferitele popoare și rase ale societății lipsite de clase să se înțeleagă între ele, cu atît mai radioase apăreau tuturora țelurile vieții în comun, necesitatea unirii, mai întîi a cîtorva țări, apoi a întregii planete, a întregii umanități. Astfel, încheie Afra, ținînd seamă de nivelul de dezvoltare la care a ajuns Pămîntul și, fără îndoială, și cei care vin spre noi...

---

* „Din unghiurile diferite ale științei". In vremea noastră ar trebui să se spună: „din unghiurile diferitelor științe". Aici însă este vorba despre acea vreme în care cea mai înaltă știință va fi o sinteză să zicem a fizicii, biologiei și matematicii, iar acestea vor constitui aspecte deosebite ale științei unice despre natura lucrurilor (n. a.)

— Așa este, fu de acord Mutt Ang, două planete diferite care au cucerit Cosmosul se pot înțelege mai bine decît două popoare sălbatice de pe aceeași planetă !

— Dar cum rămîne cu inevitabilitatea războiului chiar și în Cosmos, despre care erau convinși unii strămoși ai noștri cu un nivel de cultură destul de ridicat ? întrebă Kary Ram.

— Unde-i volumul pe care ni l-ai făgăduit ? își aminti Tey Eron. Cartea aceea despre două astronave care de la prima lor întîlnire au și vrut să se nimicească una pe alta ?

Comandantul se duse din nou în cabina lui. De data aceasta nu se mai întîmplă nimic neobișnuit, și Mutt Ang reveni ținînd în mînă microfilmul de forma unei steluțe octogonale. Îl așeză în mașina de lectură. Fantezia străvechiului autor american stîrnea curiozitatea tuturor astronavigatorilor.

(Continuare în numărul viitor)

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"
sub com. nr. 90 948

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)